

Prima instanță: O. Melniciuc
(Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău)
Instanța de apel: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița
(Curtea de Apel Chișinău)
Instanța de recurs: Iu. Sîrcu, T. Chișca-Doneva, Iu. Bejenaru, I. Druță, N. Craiu
(Curtea Supremă de Justiție)

dosarul nr. 2rh-1/18

Î N C H E I E R E

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Iulia Sîrcu
Judecătorii	Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru Ion Druță, Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, cererea de revizuire depusă de Rusu Marcel,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Consiliului municipal Chișinău împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, Rusu Marcel, Rusu Lilia, intervenient principal Asociația Obștească Centrul de resurse, analiză, documentare Monitoring cu privire la anularea înscrierii în registrul bunurilor imobile a modificării destinației bunului imobil și cererea de chemare în judecată a intervenientului principal Asociația Obștească Centrul de resurse, analiză, documentare Monitoring împotriva Consiliului municipal Chișinău, Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Rusu Marcel, Rusu Lilia, Rusu Mihai, intervenient accesoriu Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/250 cu privire la anularea înscrierii în registrul bunurilor imobile,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016, prin care a fost respins recursul declarat de Rusu Marcel, Rusu Lilia, Rusu Mihai și menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015,

c o n s t a t ă

La 25 octombrie 2012, Consiliul municipal Chișinău s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” cu privire la anularea înscrierii în registrul bunurilor imobile a modificării destinației bunului imobil.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 aprilie 2013, acțiunea a fost admisă cu obligarea OCT Chișinău de a rectifica înscrierea din Registrul bunurilor imobile cu privire la imobilului nr. XXXXX situat în XXXXX, nr. cadastral XXXXX, din statut de spațiu locativ în încăpere cu destinație nelocativă.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 octombrie 2013, în temeiul art. 449 lit. c) CPC, a fost admisă cererea de revizuire depusă de Rusu Marcel și casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 aprilie 2013 cu rejudecarea cauzei. Totodată, au fost atrași în proces în calitate de pârâți Rusu Marcel și Rusu Lilia.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 18 februarie 2014, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Asociația Obștească Centrul de resurse, analiză, documentare Monitoring.

La 20 noiembrie 2014, Asociația Obștească Centrul de resurse, analiză, documentare Monitoring a depus cerere de intervenire în proces în calitate de intervenient principal, înaintând totodată cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, ÎS „Cadastru”, Rusu Marcel, Rusu Lilia, Rusu Mihai cu privire la anularea înscrierii în registrul bunurilor imobile.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 decembrie 2014, a fost admisă cererea Asociației Obștești Centrul de resurse, analiză, documentare Monitoring de intervenire în proces în calitate de intervenient principal și primită în procedură acțiunea înaintată de către aceasta.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 23 decembrie 2015, a fost atrasă ACC nr. 55/250 în calitate de intervenient accesoriu în acțiunea civilă înaintată de către intervenientul principal.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015, au fost admise acțiunile civile și obligat ÎS „Cadastru” să anuleze înscrierea prin care a fost modificată destinația bunului imobil - încăperea nr. XXXXX amplasată în XXXXX, nr. cadastral XXXXX, din încăpere cu destinație nelocativă în încăpere cu destinație locativă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016, a fost respins apelul declarat de Rusu Marcel, Rusu Lilia și Rusu Mihai și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015.

La 15 august 2016, Rusu Marcel, Rusu Lilia și Rusu Mihai au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 și hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunilor.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016, a fost respins recursul declarat de Rusu Marcel, Rusu Lilia, Rusu Mihai și menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015.

La 03 august 2017, Rusu Marcel a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 octombrie 2017, cererea de revizuire depusă de Rusu Marcel a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

La 24 octombrie 2017, Rusu Marcel a mai depus o cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016, deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 și hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunilor ca fiind neîntemeiate.

În motivarea cererii de revizuire, cu referire la art. 449 lit. b) CPC, Rusu Marcel a invocat că la emiterea deciziei din 14 decembrie 2016, instanța de recurs eronat și intenționat nu a observat că la momentul repartizării în posesie și folosință dânsului și membrilor familiei acestuia, bunul imobil conform datelor din Registrul bunurilor imobile avea statut de încăpere cu destinație locativă cu suprafața totală de 131 m.p., inclusiv cea locativă de 55,1 m.p., fapt ce a permis legal eliberarea ordinului de repartiție pentru domiciliere permanentă.

La 02 februarie 2018, Rusu Marcel a depus cerere de revizuire suplimentară, indicând că nici una din instanțele de judecată, la emiterea soluției pe cauza dată, nu a reținut că din materialele cauzei nu rezultă faptul schimbării destinației bunului imobil, or, la dosar nu se regăsește decizia registratorului de schimbare a destinației încăperii anume în temeiul încheierii Judecătoria Centru mun. Chișinău din 09 martie 2010. Ca consecință, instanțele au pus la baza emiterii hotărârilor probe care nu sunt pertinente speței, concluzionând că Judecătoria Centru mun. Chișinău nu a emis încheierea din 09 martie 2010 și că pe faptul prezentării încheierii date organului cadastral a fost intentată o cauză penală în privința executorului judecătoresc Oleg Ungureanu, în temeiul art. art. 328 alin. (1) și 361 alin. (1) Cod penal. Însă, prin sentința Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 15 noiembrie 2017, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a fost achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii. În astfel de circumstanțe, consideră revizuiantul că executorul judecătoresc Oleg Ungureanu urma să fie atras în proces în calitate de intervenient accesoriu.

De asemenea, consideră revizuiantul că nu au fost antrenați în proces și copiii minori, cărora de asemenea le este încălcat dreptul de proprietate, în condițiile în care bunul imobil a fost transmis conform ordinului de repartiție nr. 014191 din 14 septembrie 2012 soților Marcel Rusu și Lilia Rusu, precum și copiilor Adrian Rusu, Denis Rusu și Valeria Rusu, fiind astfel lipsiți de dreptul la spațiu locativ.

La 09 noiembrie 2017, în adresa intimațiilor a fost expediată copia cererii de revizuire, iar la 07 februarie 2018 copia celei suplimentare, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la aceasta, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință la prezenta cerere de revizuire.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de Rusu Marcel urmează a fi admisă cu casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016, deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 și hotărârii Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015, și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 449 lit. c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. b) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, temeiul de declarare a revizuirii - instanța a emis o hotărâre cu

privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, are drept scop desființarea unei hotărâri judecătorești în cazul în care după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă se constată faptul că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces. Or, potrivit sarcinilor fundamentale ale procesului civil, prevăzute la art. 4 CPC, instanța de judecată urmează să soluționeze corect cauza civilă, ceea ce se poate realiza doar prin examinarea cauzei cu atragerea tuturor persoanelor ale căror drepturi sau interese legitime ar putea fi afectate prin hotărârea judecătorească.

Din materialele dosarului rezultă că, în hotărârile supuse revizuirii, instanțele de judecată au reținut că prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 09 martie 2010 (dosarul nr. 27⁴-267/09), la demersul executorului judecătoresc Oleg Ungureanu, s-a explicat că încăperile din str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, pot fi utilizate ca spațiu locativ și se autentifică sub apartamentul nr. XXXXX cu trei odăi. Totodată, s-a obligat OCT Chișinău de a efectua înscrierile de rigoare în dosarul tehnic după cum urmează: bunul imobil din XXXXX se autentifică ca apartamentul nr. XXXXX cu suprafața locativă 51,5m.p. și suprafața totală 131 m.p. (f.d. 9-11, volumul I).

În cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, a fost cercetat în original dosarul cadastral al bunului imobil nominalizat, fiind constatat că la f.d. 310-312 se conține o copie neautentificată a încheierii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 09 martie 2010, prin care se identifică încăperile ca apartament cu nr. XXXXX (f.d. 97 verso - 98, volumul II).

Astfel, s-a constatat cu certitudine că temei de înregistrare de către OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru”, a destinației „locative” a încăperii nr. XXXXX a servit copia neautentificată a încheierii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 09 martie 2010.

La 22 noiembrie 2012, Primăria mun. Chișinău prin răspunsul nr. 08-2172 a comunicat că în baza ordonanței de începere a urmăririi penale din 26 aprilie 2012, emisă de Procuratura Anticorupție, s-a stabilit că încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 09 martie 2010, care a servit temei pentru eliberarea ordinului de repartiție, a fost falsificată.

În consecință, instanțele de judecată au concluzionat că în speță, au fost încălcate prevederile Regulamentului privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306 din 30 martie 2000, deoarece modificarea destinației bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX a fost efectuată în baza unei încheieri a instanței de judecată și nu în baza autorizației de schimbare a destinației încăperii emisă în procedura stabilită de lege.

Reieșind din cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că nu a fost atras în proces executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, ale cărui drepturi sau interese legitime ar putea fi afectate prin hotărârile judecătorești pronunțate, în condițiile în care în privința acestuia a fost intentată o cauză penală în baza elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal - săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, și art. 361 alin. (2) lit. c) Cod penal - confecționarea, deținerea, vânzarea sau

folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, confecționarea sau vânzarea imprimatelor, ștampilelor sau a sigiliilor false ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, săvârșite referitor la un document de importanță deosebită.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție atestă că la judecarea prezentei cauze executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a fost lipsit de dreptul de a-și apăra interesele și drepturile sale, ce constituie element esențial al noțiunii generale de proces echitabil conținut în art. 6 §1 Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest sens, se reține jurisprudența Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului (cauza Business și Investiții pentru Toți împotriva Moldovei, 22 septembrie 2009), potrivit căreia examinarea unei cauze care ar putea afecta drepturile și interesele unui terț, fără a atrage partea respectivă, constituie un temei expres prevăzut pentru revizuire.

De asemenea, se reiterează și cauza Cornea contra Moldovei, unde Curtea a considerat că drepturile reclamantului au fost lezate în mod direct prin hotărâre, fără ca acestuia să i se permită intervenirea și prin urmare, a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or, dreptul de acces la un tribunal este prejudiciat în esență sa atunci când reglementările nu mai servesc scopurilor securității juridice și bunei administrări a justiției, ci constituie un fel de barieră care împiedică justițiabilul să obțină examinarea în fond a cauzei sale de către o instanță judecătorească competentă.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite cererea de revizuire depusă de Rusu Marcel, a casa decizia Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016, decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se admite cererea de revizuire depusă de Rusu Marcel.

Se casează decizia Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016, decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Consiliului municipal Chișinău împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, Rusu Marcel, Rusu Lilia, intervenient principal Asociația Obștească Centrul de resurse, analiză, documentare Monitoring cu privire la anularea înscrierii în registrul bunurilor imobile a modificării destinației bunului imobil și cererea de chemare în judecată a intervenientului principal Asociația Obștească Centrul de resurse, analiză, documentare Monitoring împotriva Consiliului municipal Chișinău, Întreprinderea de Stat „Cadastru”, Rusu Marcel, Rusu Lilia, Rusu Mihai, intervenient accesoriu Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/250 cu

privire la anularea înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), în alt complet de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Nicolae Craiu